मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Open & Distance Education)

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः
५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-११० ०५८

आचार्यः, द्वितीयवर्षम् (व्याकरणम्) (चतुर्थपत्रम्)

प्रदत्तकार्यम् (**Assignment**)

2022-23

पत्रम् – .... विषयः – ....

अध्येतुः नाम – .... पञ्जीकरणसंख्या – ....

अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः – ....

अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः – ....

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम ....

मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः ....

मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः ....

अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः

खण्डाः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः – क	20 x 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः – ख	05 x 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः – ग	02 x 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः – 100	प्राप्ताङ्काः –

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनः प्रेषणदिनाङ्कः – ....

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम् ....

दिनाङ्कः ....

अध्येतुः कृते परामर्शाः,

प्रिय अध्येतः ! भवता/भवत्या पूरितं प्रदत्तकार्यम् अवलोकितम्। मूल्याङ्कनं कृतम्। मूल्याङ्कनस्य आधारेण कुत्र कुत्र भवदीयः दोषः/लोपः/विस्मृतिः/भ्रान्तिः अभवत् इति ज्ञात्वा स्वाध्यायं पुनः प्रवर्तयतु। शुभकामनाः।।

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

दिनाङ्कः ....

आचार्यः, द्वितीयवर्षम् (व्याकरणम्) – चतुर्थपत्रम्

विषयः – वैयाकरणसिद्धान्तपरमलघुमञ्जूषा पूर्णाङ्काः-100

निर्देशः – अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति। अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note - This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

<u>खण्डः – क</u>

प्रश्नाः – विंशतिः समाधेयाः अङ्काः – 02 **x** 20 = 40

निर्देशः – अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note: - This section contains twenty five questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. स्फोटः कतिविधः ?
2. वर्णस्फोटः कः ?
3. अनुक्ते कर्मणि का विभक्तिः?
4. वर्तमानकाले को लकारो भवति ?
5. यौगिकशब्दस्य किमुदाहरणम् ?
6. वैयाकरणसिद्धान्ते शाब्दबोधे कस्य प्राधान्यम् भवति ?
7. निपाताः वाचकाः इति केषाम् मतम् ?
8. आप्तः कः ?
9. अपभ्रंशेषु शक्तिरस्ति न वा।
10. कारकाणां संख्यां लिखत।
11. तार्किकमते कारकत्वं नाम किम्?
12. वाचः भेदाः कति ?
13. साहचर्यविरोधयोरुदाहरणे निरूपणीये।
14. एव शब्दार्थो लेखनीयः।
15. सम्बन्धस्य लक्षणं नागेशमते किम् ?
16. वैयाकरणमते तिङर्थः कः ?
17. योगरूढिशब्दस्योदाहरणं लिखत।
18. अनुक्ते सम्प्रदाने का विभक्तिः ?
19. कर्मलक्षणं किम् ?
20. असाधुशब्देन साधुशब्दस्मरणद्वारार्थबोधः इति के स्वीकुर्वन्ति ?
21. न्यायमते समासे शक्तिरस्ति न वा।
22. स्वबोध्यसम्बन्धो लक्षणा इति कस्य मतम् ?
23. न्यायमते लक्षणायाः स्वरूपम् प्रतिपादयत।

24. मञ्जूषाकारमते धात्वर्थः कः ?

25. व्यञ्जनालक्षणं लिखत।

खण्डः - ख

प्रश्नाः - पञ्च समाधेयाः **अङ्काः- 08 x 05 = 40**

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् केचन पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते।

Note :- This section contains eight questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. करणकारकं विवेचनीयम्।
2. नागेशदिशा लकारार्थो वर्णनीयः।
3. निपाताः द्योतकाः वाचकाः वा यथाग्रन्थं विवृणुत।
4. नञर्थमाश्रित्य निबन्धो लेखनीयः।
5. अस्ति प्रवर्तनारूपमनुस्यूतं चतुर्ष्वपि। तत्रैव लिङ्विधातव्यः किं भेदस्य विवक्षया॥ इत्यस्य व्याख्या कार्या।
6. धात्वर्थं स्वाधीतग्रन्थदिशा प्रतिपादयत।
7. कर्मकारकं यथाग्रन्थं वर्णनीयम्।
8. लक्षणा अप्रसिद्धार्था शक्तिः इति सप्रमाणं निरूपयत।

खण्डः - ग

प्रश्नाः - द्वौ समाधेयौ **अङ्काः- 10 x 02 = 20**

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ । प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : - This section contains four questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. करणलक्षणं विलिख्य व्याख्या कर्तव्या।
2. व्यञ्जना वैयाकरणैरङ्गीक्रियते इति सप्रमाणं प्रतिपादयत।
3. स्फोटस्वरूपं यथाग्रन्थं प्रतिपादयत।
4. नामार्थं यथाग्रन्थं व्याख्यात।

❀ ❀ ❀

Filename: a 4
Directory: C:\Users\msp\Documents
Template: C:\Users\msp\AppData\Roaming\Microsoft\Templates\Normal.dotm
Title:
Subject:
Author: prasada bhat
Keywords:
Comments:
Creation Date: 12/4/2023 4:34:00 PM
Change Number: 35
Last Saved On: 12/6/2023 4:35:00 PM
Last Saved By: Dinesh
Total Editing Time: 51 Minutes
Last Printed On: 12/8/2023 3:56:00 PM
As of Last Complete Printing
Number of Pages: 4
Number of Words: 1,242 (approx.)
Number of Characters: 7,080 (approx.)